

Myllymäen koulu, asemakaavan muutos 2593

Liikennetarkastelu

Hämeenlinnan kaupunki / Kaupunkirakennepalvelut

23.10.2021

Sisällysluettelo

1	Asemakaavan muutos	1
2	Liikenteelliset lähtötiedot	1
3	Vuorovaikutus	3
4	Arvio katuverkon toimenpidetarpeista.....	4
4.1	Koulun lähiympäristö	4
4.2	Koulun lähiympäristöä kauempana olevat kohteet	4
5	Tontin sisäiset järjestelyt	5
6	Liikenteelliset vaikutukset.....	6

1 Asemakaavan muutos

Asemakaavan muutos koskee Hämeenlinnan 7. kaupunginosan Myllymäki korttelin 19 tontteja 10-11. Asemakaavan muutos liittyy rakennussuojelun tarpeisiin. Tavoitteena on myös mm. osoittaa kivikoulun laajennusalue ja lisärakennusoikeus. Koulun tontille osoitetaan rakennusoikeutta uudisrakennukselle 400 kerrosneliömetriä. Sisältö on kuvattu tarkemmin asemakaavaselostuksessa.

Myllymäen koulun oppilaiden ja henkilökunnan määrä pysyvät lisärakentamisen jälkeen ennallaan, joten liikennemäärät koulun ympäristössä eivät muutu. Näin ollen asemakaavan muutoksella ei ole erityisiä liikenteellisiä vaikutuksia. Tontin sisäisiä liikennejärjestelyjä on arvioitu kappaleessa 5.

Hämeenlinnan kaupunginvaltuusto on päättänyt (11.6.2018 § 71), että

- kaupunkirakennepalveluissa ja sivistys- ja hyvinvointipalveluissa laaditaan koulujen lähiympäristöjen liikenneturvallisuussuunnitelmat ja niiden toteutussuunnitelmat palveluverkon investointien vaiheistuksen mukaisesti ja työlle varataan tarvittavat asiantuntijaresurssit.
- investointien toteuttaminen arvioidaan osana vuosittaista infran kaupunkirakennelautakunnan investointiohjelmaa.

Näin ollen koulun lähialueen liikenneturvallisuutta on arvioitu asemakaavoituksen yhteydessä tarkemmin.

2 Liikenteelliset lähtötiedot

Myllymäen koulun lähiympäristön kadut ovat tonttikatuja, lukuun ottamatta koulun pohjoispuolella kulkevaa Turuntietä, joka on yksi kaupungin vilkkaista pääkaduista ja johtaa kaupungin läntisiin osiin. Turuntien keskimääräinen liikennemäärä on noin 11 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Tonttikatujen liikennemäärät ovat vähäiset.

Tonttikatujen alueellinen nopeusrajoitus on 30 km/h ja Turuntien nopeusrajoitus on 50 km/h. Myllymäen alueelle tyypillisiä ovat tasa-arvoiset risteykset ja osassa risteyskäskyjä heikot näkemät rakennusten sijaitessa lähes kiinni katuja risteysalueella. Tasa-arvoiset risteykset hillitsevät ajonopeuksia.

Koulun läheisyydessä kulkee pyöräliikenteen pääreitti Turuntiellä ja yhdistetty jalankulku ja pyörätie Ahokadulla välillä Myllymäenkatu - Puistokaarre, johtaen Myllymäen laelta koulun nurkalle. Myllymäen koulun kohdalla Myllymäenkadulla on liikenneturvallisuuden parantamiseksi levennetty jalkakäytävää. Joukkoliikenteen reitti kulkee Turuntiellä ja pysäkit ovat koulun läheisyydessä. Sekä Turuntiellä että Myllymäenkadulla on Lapsia-liikennemerkit molemmista suunnista.

Turuntien ylitys koulun kohdalla on järjestetty liikennevalo-ohjattuna. Liikennevaloissa on jalankulkijoiden pitkän vihreän erikoistoiminto. Koululta saadun tiedon mukaan toiminto on erittäin toimiva ratkaisu ja myös tulevaisuudessa tarpeellinen, koska koululta kuljetaan säännöllisesti liikkumaan Kaurialan koulun kentälle ja liikkuminen tapahtuu ryhmänä ohjaajan johdolla.

Koulun lähikaduilla ei ole onnettomuuskasaumapisteitä. Yksittäisiä onnettomuuksia on tapahtunut Turuntiellä ajanjaksolla 2016 - 2020.

Koulun läheisyydessä on useita suojatiehaasteita, kuten

- koulun kohdalla Ahokadun jalkakäytävän suuntaisesti puuttuu suojatiemerkinä
- koulun kohdalla Myllymäenkadun suunnassa puuttuu suojatiemerkinä ja suojatie johtaa viheralueeseen
- Turuntien ja Ahokadun risteyksessä liikennevalot turvaavat tehokkaasti Turuntien (pääkadun) ylityksen, mutta liikenteen määrä ja ajonopeudet ovat korkeat ja mahdollinen punaisia liikennevaloja päin ajaminen on haaste.
- Muut Turuntien ylittävät suojatiet ovat turvattomia alakouluikäisille ajonopeuksista ja liikennemäärästä johtuen, joten toimenpiteitä niille on harkittava.
- Ahokadun suuntaisella pyörätiellä pyöräilijällä on väistämisvelvollisuus, joten nykyiset pyörätien jatkeet on merkittävä suojateiksi, pyörätie on muutettava jalkakäytäväksi tai on pohdittava väistämisvelvollisuuksien muuttamista
- Torikadun risteyksessä Myllymäenkadun jalkakäytävän suuntaiselta suojatieltä puuttuu suojatiemerkinä ja näkemä on heikko rakennuksen sijaitessa kiinni jalkakäytävässä. Samassa risteyksessä Torikadun ylittävä suojatie on tarpeeton.

Lisäksi kauempana koulun lähialueesta on monia suojateitä, jotka ovat kyselyn mukaan haastavia tai vaarallisia. Monet näistä liittyvät väistökoulun ympäristön liikenteeseen.

Koulun tontille ei mahdu saattoliikennettä, koska pysäköintialue on pieni ja ahdas, ja koululta saadun tiedon mukaan kaikki tila tullaan varaamaan henkilökunnan pysäköinnille. Saattoliikenne tapahtuu koulun korttelia kiertäen tai mieluummin kauempana koulusta. Mahdollinen saattoliikenne tulisi tapahtua Myllymäenkadulla koulun puolella katua. Mitä vähemmän koulun läheisyydessä on autoilla tapahtuvaa saattoliikennettä, sitä turvallisempaa koululaisilla on liikkua alueella.

Koulun läheisyydessä pysähtyy kirjastoauto. Kirjastoautoa käyttävät koululaiset ja alueen ikäihmiset. Kirjastoauton halutaan pysähtyvän Myllymäenkadulla koulun kohdalla jalkakäytävän vieressä, tasaisessa kohdassa. Auto pysäköi kadulla kaksi kertaa viikossa noin 30-50 minuuttia kerrallaan. Kirjastoautolle tarvitaan turvallinen ja laillinen pysäköintimahdollisuus.

3 Vuorovaikutus

Koululle toteutettiin liikenneturvallisuuskysely ja tehtiin piirustustehtävä koulun lähiympäristön liikenneturvallisuudesta koetun turvallisuuden selvittämiseksi. Kysely toteutettiin kaupungin palautejärjestelmässä 4. - 17.10.2021.

Vastauksia saatiin 36 kappaletta. Lisäksi yksi luokka oli käynyt liikenneturvallisuuskeskustelun, josta toimitettiin kooste. Piirustustehtävästä innostui kolme luokkaa.

Vastauksissa korostui koulukorttelin lähikadut sekä erityisesti väistökoulun ympäristö. Kyselyssä nimetyistä vaaranpaikoista tai läheltä piti -tilanteista, sanallisista palautteista ja toimenpide-ehdotuksista on kooste liitteessä 1.

Myllymäen koulun rehtorin kanssa käytiin kattava puhelinkeskustelu kouluun liittyvistä liikennenäkökohdista ja -haasteista 18.10.2021. Työn lähtökohta-aineistoa ja toimenpide-ehdotuksia on tarkennettu ja täydennetty haastattelun perusteella.

4 Arvio katuverkon toimenpidetarpeista

4.1 Koulun lähiympäristö

Liikenneturvallisuuden parantamiseksi Myllymäen koulun läheisyyteen esitetään seuraavia toimenpiteitä

1. Suojatiemaalaukset kuntoon ja suojatiemerkkeihin havaittavuutta parantavia liikennemerkkien heijastinvarsia
2. Koulukorttelin läheisyyteen nopeusrajoituksen tiemerkinä
3. Kokeiluna Lapsia-liikennemerkkien maalaus koulukorttelin kohdalle Myllymäenkadulle tai Ahokadulle
4. Rakenteellisen hidasteen eli töyssyn toteuttaminen Myllymäenkadulle koulukorttelin kohdalle
5. Myllymäenkadun pysäköinnin uudelleen järjestely kirjastoauton pysäköinnin mahdollistamiseksi ja saattoliikenteen turvallisuuden parantamiseksi
6. Puuttuvan pyörätien toteuttaminen Ahokadulle välille Turuntie - Myllymäenkatu

Toimenpiteet tulisi toteuttaa ennen kuin koululaiset siirtyvät väistökoulusta varsinaiseen kouluun, jotta vaikuttavuus olisi mahdollisimman hyvä.

Lisäksi valaistus esitetään tarkasteltavaksi koulun läheisyydessä. Liikenteen valvonnasta, kuten ylinopeuksista ja punaista liikennevaloa päin ajamisesta viestitään poliisille.

4.2 Koulun lähiympäristöä kauempana olevat kohteet

Koulun lähiympäristöä kauempana olevien kohteiden toimenpiteitä on arvioitu kaupunkirakennepalveluissa Myllymäen koulun väistökoulun vaikutusten arvioinnin yhteydessä vuonna 2020. Alueella jo toteutettuja toimenpiteitä ovat mm.

- Kiinteän nopeusnäytön toteutus Hattelmalantielle
 - SeeMe-suojatievalojen asennus Hattelmalantielle Jaakonkadun risteykseen ja Turuntielle koulun kohdan suojatielle
 - Hiekkakentän valaistuksen toteuttaminen ja pysäköintialueen rajaaminen koulureitiksi
-

- Rengontien ja Hattelmalantien risteys STOP-merkki ja pysäytysviiva toteutus
- Suojateiden ajoratamerkintöjen parantaminen ja suojamerkkien havaittavuuden parantamisia
- Nopeusrajoituksen ajoratamerkintöjen lisääminen alueella

Tavastian opiskelijoiden liikennekäyttäytyminen herättää huolta Myllymäen koulun oppilaissa. Asiasta on hyvä viestiä Koulutuskuntayhtymä Tavastialle ja Poliisille.

5 Tontin sisäiset järjestelyt

Koululta saadun tiedon mukaan kaikki tontilla olevat pysäköintipaikat tullaan osoittamaan henkilökunnan käyttöön. Tontille ei siten mahdu muuta autojen pysäköintiä, kuten asiointia tai saattoliikenteen pysäköintiä. Pidempiaikainen pysäköinti on mahdollista koulun lähikaduilla riippuen kulloinkin vapaana olevasta pysäköintitilasta esimerkiksi Myllymäenkadulla tai Torikadulla. Pysäköintitilaa on myös muualla Myllymäen alueen kaduilla tai esimerkiksi Turuntien toisella puolella Matti Alangon kadulla, jonne pysäköintiä voi tarvittaessa ohjeistaa.

Kaavaehdotuksessa on esitetty pyöräpysäköinniksi 0,6 pyöräpaikkaa / oppilas ja 0,4 pyöräpaikkaa / työntekijä ja vähintään puolet pyöräpysäköintipaikoista on rakennettava katettuina. Määrä vastaa tämän hetkisiä suosituksia.

Pyöräpysäköinnin sijainti tulee olla lähellä sisään tuloa ja valvotulla alueella. Paikat toteutetaan runkolukituksella ja osa paikoista katettuna. Pyöräpysäköinnille tulee varata riittävästi tilaa, jotta pysäköintipaikkojen käyttö on toimivaa. Henkilökunnan pysäköintiin suositellaan lukittua tai valvottua tilaa ensisijaisesti pyörävarastosta läheltä sosiaalityötiloja. Henkilökunnan pyöräpysäköinti pyritään sijoittamaan erilleen oppilaiden pyöräpaikoista.

Henkilökunnan pyöräpysäköintipaikkojen määrää tai sijaintia ei ole (vielä) ilmoitettu.

Laskennallisesti tulisi olla noin kymmenen pyöräpysäköintipaikkaa 25 henkilökunnan jäsentä varten. Henkilökuntaa kannattaa kannustaa kestävien kulkumuotojen käyttöön työmatkoilla.

Tontilla on koululaisille vaarallinen liittyminen koulun pihalta Ahokadulle. Rakennuksen takaa on olematon näkemä Ahokadulle ylämäen suuntaan.

Huolto- ja tavaraliikenne, kuten keittiön ruokahuolto, ja henkilökunnan pysäköintiliikenne on järjestetty turvallisesti erilleen koululaisten sisäänkäynneistä lukuun ottamatta yhtä sisäänkäyntiä. Huoltoliikenne risteää Ahokadun suuntaisen koululaisten jalankulku- ja pyöräliikenteen kanssa. Lisäksi silloin kun huoltoliikenne toimii peruuttamalla, syntyy liikenneturvallisuuden kannalta riskipiste sisäänkäynnin ja Ahokadun suuntaisen jalankulku- ja pyöräliikenteen suhteen.

Asemakaavaan tulisi lisätä liittymäkieltoa Ahokadulle huoltoliikenteen tonttiliittymään saakka. Tällä varmistetaan Ahokadun liikenteen toimivuus liikennevaloristeyksessä sekä tontille pääsy tilanteessa, jossa autot muodostavat jonoa Ahokadulle liikennevaloihin.

6 Liikenteelliset vaikutukset

Oppilaiden ja henkilökunnan määrä pysyvät vähäisen lisärakentamisen jälkeenkin ennallaan, joten liikennemäärät koulun ympäristössä eivät muutu. Koulun tuottamalla vähäisellä liikennemäärällä ei ole vaikutusta lähikatujen liikenteen toimivuuteen ja sujuvuuteen. Koulun lähikadut ovat pääasiassa rauhallisia tonttikatuja.

Autoilla tapahtuvan saattoliikenteen määrä ja autoilijoiden toimintatavat vaikuttavat merkittävästi liikkumisen turvallisuuteen koulun läheisyydessä. Myllymäen koulun oppilaat kulkivat ennen väistöä varsinaiseen kouluun melko hyvin omin voimin. Tähän kannattaa kannustaa myös tulevaisuudessa, jotta saattoliikenteen aiheuttama autoliikenteen määrä koulun läheisyydessä vähenee.

Toteuttamalla pieniä liikenneturvallisuustoimenpiteitä voidaan parantaa koulun lähiympäristön turvallisuutta jonkin verran. Ahokadun puuttuvan pyörätien toteuttaminen parantaa lisäksi pyöräliikenteen sujuvuutta alueella ja väylän leventämisen myötä myös koululaisten liikkumisen turvallisuutta.

Laatinut liikennesuunnittelija Minna Aakkula, minna.aakkula@hameenlinna.fi
